

кроскультурний аналіз. Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos. Mokslinių straipsnių rinkinys. Kaunas. 2016. С.95-100.

3. Гарбар Г. А. Теоретичний аналіз явища гостинності у дискурсі філософського осмислення. Гілея. 2017. Вип. 117 (№ 2). С.174-177.

4. Гарбар Г. А. Гостинність, як соціокультурний феномен: український контекст. Освітній дискурс. 2018. Вип. 4 (№ 3-4). С. 36-42.

5. Гостева Н.П. Олексенко Р.И. Экономический механизм государственного регулирования туристической отрасли Украины. Современный научный вестник. 2013. Вып 13. С.5-15.

Джинджоян В.В.

доктор економічних наук, доцент
професор кафедри туристичного
та готельно-ресторанного бізнесу
Дніпровського гуманітарного університету

Козак Д.О.

здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

МІЖНАРОДНІ АСОЦІАЦІЇ ТУРИСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ

Професійні асоціації створюються для того, щоб спільними зусиллями їх учасників вирішувати питання, жоден із заінтересованих членів не в змозі вирішити самотійно. Туристичні підприємства, на відміну інших складових туристичної індустрії, високомобільні і мають невеликі обороти. За винятком провідних туроператорів, які поєднують сотні та тисячі дрібніших туристичних агенцій, туристичні підприємства можна віднести до малого бізнесу, адміністративний та економічний ресурс якого обмежений. У той же час, як і в будь-якій іншій галузі економіки, у туристичній є певні корпоративні проблеми, від вирішення яких виграють усі суб'єкти цього виду діяльності. Наприклад, питання розробки стандартів обслуговування в готелях, реклами та просування спільного продукту, проведення ринкових досліджень чи інформаційної підтримки галузі можна вирішити лише спільними зусиллями. Ці міркування лягли в основу процесу консолідації окремих туристичних підприємств в асоціації та спілки з відповідним делегуванням їм повноважень щодо захисту інтересів учасників на загальнонаціональному та міжнародному рівнях. Асоціації беруть на себе деякі функції державних органів управління туризмом, зокрема координації діяльності туристичних підприємств.

Туристичні підприємства, які досягли певного успіху, прагнуть вступити до професійних міжнародних або національних асоціацій, членство

в яких не тільки сприяє розширенню професійного світогляду членів, а й змінює їхній імідж на національному туристичному ринку.

Коротко охарактеризуємо міжнародні асоціації та спілки, які відіграють найбільш помітну роль у повоєнній історії туризму.

Міжнародні організації.

Міжнародна асоціація з екскурсійного обслуговування та турів (ІСТА) – об'єднує фірми, які займаються екскурсійним обслуговуванням. Асоціація створена 1953 р. Основним видом діяльності є щорічна публікація Тарифного довідника турів та екскурсійного обслуговування, в якому в алфавітному порядку по країнах подається інформація про програми та ціни турів, організованих членами ІСТА.

Міжнародний туристичний альянс (АІТ) – міжнародна туристична організація, дійсними членами якої є національні автомобільні асоціації та туристичні клуби, що поєднують індивідуальних членів, або національні федерації, що складаються з асоціацій туристів. Члени, що приєднуються, – організації, які не об'єднують туристів чи туристичні асоціації, але бажають надавати допомогу АІТ та метою яких є розвиток туризму. Організація створена 1919 р. Мета – розвиток всіх видів міжнародного туризму та автотуризму. Основну діяльність здійснюють три постійні комісії: Комісія з вироблення політики, Транспортна комісія та Митна комісія.

Міжнародна федерація журналістів та письменників з туризму (ФІЖЕТ) – її членами є національні об'єднання журналістів та письменників, які займаються питаннями туризму. Існує також категорія індивіда та дуальних членів. ФІЖЕТ створена 1954 р. Метою є пропаганда гуманістичних принципів міжнародного туризму, налагодження дружніх ділових контактів між журналістами та письменниками, захист їх професійних інтересів.

Міжнародна академія туризму створена 1951 року з метою пропаганди та захисту культурних цінностей туризму, збереження та розвитку його гуманістичних традицій. Діяльність Академії полягає у координації роботи з видання словника туристичних термінів, журналу "Вісник Академії", брошур та досліджень, присвячених культурним та гуманістичним проблемам туризму, а також у проведенні конкурсів друкованих праць з питань культури та туризму.

Міжнародна асоціація готелів та ресторанів (ІН & РА) заснована 1946 року і є спадкоємицею Міжнародної асоціації власників готелів, заснованої 1869 та 1921 перетвореною на Міжнародний готельний союз. Секретаріат та штаб-квартира Асоціації розташовані у Парижі (Франція).

Міжнародна федерація кемпінгів та караванінгу (ФІКК) – міжнародна туристична організація, членами якої є національні федерації та асоціації кемпінгів та караванінгу. При Фіккі існують Центр туристичної інформації та кілька спеціалізованих комісій. Щорічно проводиться авторалі. Секретаріат ФІКК розміщено у Брюсселі (Бельгія).

Міжнародна асоціація експертів з туризму (АІЕСТ) – міжнародна туристична організація, яка об'єднує як індивідуальних членів – осіб, які

здійснюють наукову діяльність у сфері туризму, так і асоційованих членів – організації та установи, зацікавлені у діяльності АІЕСТ. Організація має характер наукової громадськості і має на меті підтримку наукової діяльності своїх членів, забезпечуючи обмін документацією та досвідом, підтримуючи діяльність туристичних наукових установ та центрів з підготовки туристичних кадрів. Секретаріат АІЕСТ знаходиться у Берні (Швейцарія).

Міжнародна організація з професійного навчання у сфері туризму (АМФОРТ) створена 1969 року з метою вдосконалення методів професійної туристичної підготовки, упорядкування та стандартизації програм, впровадження у навчання технічних засобів. Членами АМФОРТ є дослідні центри та навчальні заклади, офіційні туристичні організації та підприємства, спеціалісти з туризму. З ініціативи АМФОРТ випущено міжнародне посвідчення спеціаліста з туризму. Секретаріат АМФОРТ розміщено у Мадриді (Іспанія).

Регіональне об'єднання. Туристична асоціація Тихоокеанського регіону (ПАТА) – неурядова міжнародна туристична організація, що об'єднує понад 2200 членів з 64-х країн, які представляють національні туристичні організації, транспортні та готельні асоціації, туристичні оптові та роздрібні фірми, а також різні організації, пов'язані з туризмом. Асоціація заснована 1951 р. Основною метою Пата є сприяння розвитку туризму в районі Тихого океану. Штаб-квартира Пата знаходиться у Сан-Франциско (США).

Конфедерація туристичних організацій Латинської Америки (КОТАЛ) – регіональна туристична організація країн Латинської Америки, яка об'єднує понад 900 латиноамериканських туристичних фірм, транспортних та готельних компаній, а також 350 туристичних фірм та організацій Азії, Африки, Америки, Європи. Заснована у квітні 1957 р. Основним завданням КОТАЛ є об'єднання діяльності всіх туристичних фірм, компаній та національних туристичних асоціацій з метою розвитку туристичної індустрії Латинської Америки. Секретаріат КОТАЛ розміщено у Буенос-Айресі (Аргентина).

Європейська туристична комісія (ЄТК) створена 1948 р. її членами є національні туристичні організації 23-х європейських країн. Мета організації – сприяти залученню іноземного туризму до Європи, особливо із США, Канади, Японії, а також усередині європейського туризму. Секретаріат ЄТК знаходиться у Дубліні (Ірландія).

Об'єднання європейських туристичних фірм-оптовиків (ГОЕСТО). У ГОЕСТО є шість категорій членства: 1) співробітники фірм-туроператорів зі стажем роботи не менше 25 років; 2) щонайменше 10 років; 3) члени-засновники, які завершили роботу в туризмі; 4) члени, які приєдналися з п'ятирічним стажом роботи; 5) асоційовані члени з п'ятирічним стажом роботи в організаціях, пов'язаних з туризмом; 6) почесні члени, які обираються Радою ГОЕСТО. Мета ГОЕСТО – обмін інформацією та налагодження контактів між туристичними підприємствами. Секретаріат ГОЕСТО знаходиться у Каннах (Франція).

Профспілкові та молодіжні організації

Міжнародне бюро соціального туризму (ВІТС) – неурядова міжнародна туристична організація, дійсними членами якої є міжнародні та національні організації, діяльність яких пов'язана із соціальним туризмом; члени, що приєдналися – групи та організації, що займаються корисною для соціального туризму діяльністю. Створена 1963 року з метою сприяння розвитку соціального туризму у міжнародному масштабі. Під соціальним туризмом у своїй розуміють всі явища, які впливають із участі у туризмі верств населення зі скромними доходами. Секретаріат ВІТС знаходиться в Брюсселі (Бельгія).

Асоціації туристичних агенцій

Асоціації туристичних агенцій існують більш ніж у 80 країнах. Основні їх завдання: дотримання інтересів турагентів у відносинах з урядовими органами, транспортними та готельними організаціями, вивчення туристичного ринку, обмін досвідом та налагодження ділових контактів.

Залежно від країни та її туристичного потенціалу, національні асоціації турагентів об'єднують від 6-7 до 20 000 членів.

Найбільшими національними асоціаціями турагентів є Американське товариство туристичних агентів (АСТА), Асоціація британських туристичних агентів Франції (СНАВ), Союз канадських туристичних асоціацій (АКТА), Національна іспанська асоціація, Союз німецьких бюро подорожей (ДРВ), Австралійська Японська асоціація туристичних агентів (ДЖАТІ).

Список використаної літератури:

1. Джинджоян В.В. Світовий досвід встановлення соціальних зв'язків шляхом розвитку діяльності туристичних підприємств. *Економіка і держава*. 2020. №2. С. 44-47.
2. Сардак С.Е., Джинджоян В.В. Маркетинг : навч. посіб. Д. : Інновація, Д.: ДГУ. 2018. 242 с.
3. Sardak S., Korneyev M., Dzhyndzhoian V., Fedotova T., Tryfonova O. Current trends in global demographic processes. *Problems and Perspectives in Management*. 2018. Volume 16. Issue 1. PP. 48-57.
4. World Tourism Organization. <https://www.e-unwto.org/> (2022, травень, 01).